

اقتصادبین‌الملل

سقوط قیمت نفت

قیمت نفت در معاملات روز گذشته (دوشنبه) بازار جهانی در واکنش به عملیات ناموفق رژیم‌صهیونیستی و آسیب‌ندیدن تأسیسات نفتی و هسته‌ای ایران، بیش از ۳ دلار در هر بشکه کاهش یافت. بهای معاملات نفت برنت و وست‌نگراس اینترمدیت آمریکا در زمان گشایش معاملات بازار، به پایین‌ترین حد از اول اکتبر نزول کرد. نفت برنت با ۳ دلار و ۴۶ سنت معادل ۴/۶ درصد کاهش، به ۷۲ دلار و ۵۹ سنت در هر بشکه و بهای معاملات وست‌نگراس اینترمدیت با ۳ دلار و ۳۷ سنت معادل ۴/۷ درصد کاهش، به ۶۸ دلار ۴۱ سنت در هر بشکه رسید. هر دو شاخص هفته گذشته در معاملات پرنوسان بازار، تحت تأثیر اتهامات نسبت به واکنش رژیم‌صهیونیستی به عملیات وعده صادق ۲، چهار درصد افزایش ثبت کرده بودند. به گفته تحلیلگران، نرخ ریسک پرمیوم که به قیمت نفت اضافه شده بود، پس از عملیات ناگام رژیم‌صهیونیستی، کمتر شد. وبویک دیها، از تحلیلگران بانک کام‌ولث در این باره گفت: انتظار دارد توجه بازار به مذاکرات آتش‌بس میان اسرائیل و حماس معطوف شود. مگس لیئون و سایر تحلیلگران سیتی‌بانک با در نظر گرفتن نرخ ریسک کمتر در کوتاه‌مدت، پیش‌بینی خود از قیمت نفت برنت در سه ماه آینده را از ۷۴ دلار، به ۷۰ دلار در هربشکه کاهش دادند.

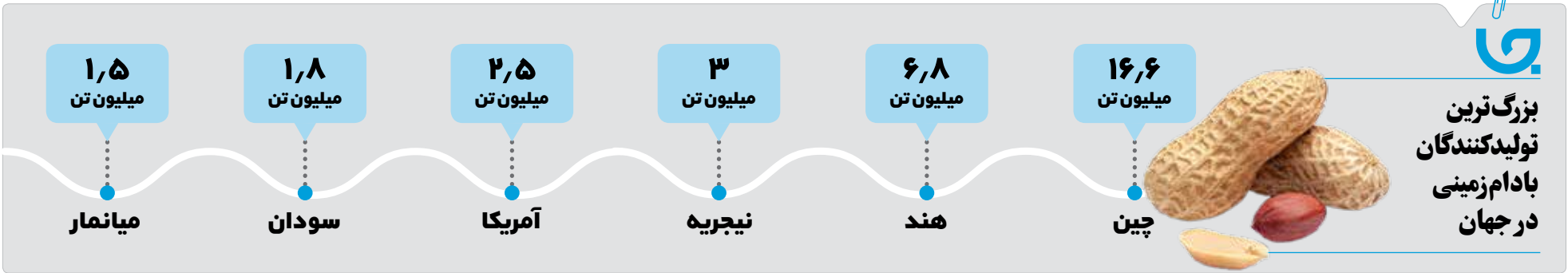
منوعیت فروش آیفون ۱۶

در اندونزی

وزارت صنعت اندونزی در بیانیه‌ای اعلام کرد آیفون ۱۶ که در سپتامبر معرفی شد، نمی‌تواند در بازار داخلی عرضه شود، زیرا شرکت «بی‌ئی اپل اندونزی» که نمایندگی بومی اپل است، به الزامات ۴۰ درصد محتوای بومی برای تلفن‌های هوشمند عمل نکرده است. این الزام، شرایط نامطلوبی را برای اپل به همراه آورده، زیرا می‌توانست از فروش خوب گوشی پرچمدار خود در اقتصاد یک تریلیون دلاری اندونزی برخوردار شود. برآورد می‌شود در این کشور آسیایی، بیش از ۲۵۰ میلیون گوشی فعال وجود دارد که بسیار بیشتر از جمعیت ۲۷۰ میلیون نفری آن است. وزارت صنعت اندونزی پیش‌تر اعلام کرده بود اپل فقط ۵/۱ تریلیون روپیه (۹۵ میلیون دلار) در اندونزی سرمایه‌گذاری کرده که بسیار کمتر از ۷/۱ تریلیون روپیه است که متعهد شده بود. اپل به جای ایجاد تأسیسات تولید داخلی، مراکز آموزشی توسعه‌دهنده برنامه ساخته است. حدود ۹۰۰۰ دستگاه آیفون ۱۶ به‌صورت مسافری از طریق پست تاکنون وارد اندونزی شده‌اند. وزارت صنعت اندونزی اعلام کرده که این گوشی‌ها می‌توانند به‌صورت شخصی استفاده شوند اما خریدوفروش آنها ممنوع است.

اقتصاد چین به دست‌انداز رسید

اداره ملی آمار چین در بیانیه‌ای اعلام کرد که سود صنعتی ماه گذشته در شرکت‌های بزرگ چینی پس از افت ۸/۱۷ درصدی در ماه آگوست، ۱/۲۷ درصد نسبت به سال قبل کاهش یافت. سود در ۹ ماهه سال نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۳ کاهش ۵/۳ درصدی داشته است. سود صنعتی معیاری کلیدی از سلامت مالی کارخانه‌ها، معادن و شرکت‌های تأمین‌کننده انرژی است که می‌تواند بر تصمیمات سرمایه‌گذاری آنها در ماه‌های آینده تأثیر بگذارد. سودهای ضعیف‌تر نماد چالش‌های پیش‌روی اقتصاد ۱۸ تریلیون دلاری چین شد و اقداماتی مانند کاهش نرخ بهره را از اواخر سپتامبر انجام داد. بالاترین نهاد قانون‌گذاری این کشور در روزهای چهارم تا هشتم نوامبر در یکن جلسه‌ای را برگزار می‌کند تا سرمایه‌گذاران تأیید محرک‌های مالی بیشتر برای احیای رشد را نظاره‌گر باشند. سرمایه‌گذاران به دنبال محرک‌های جدید در قالب استقراض و مخارج عمومی بیشتر بوده‌اند، اما نظرات در مورد تحقق این امر در سال جاری متفاوت است. بلومبرگ اعلام کرد که تشدید تورم در قیمت‌های تولیدکننده، با وجود رشد سریع‌تر تولید صنعتی، احتمالاً باعث کاهش درآمد شرکت‌ها شده است. قیمت‌های کارخانه در ماه سپتامبر برای بیست‌و‌چهارمین ماه متوالی کاهش یافت و کاهش اخیر شتاب گرفت و منعکس‌کننده تقاضای ضعیف داخلی بود. رشد اقتصادی چین در سه‌ماهه سوم با وجود نشانه‌های بهبود در ماه سپتامبر، از جمله عملکرد بهتر صنعتی و افزایش مصرف، کند شد. رشد اقتصادی در دوره جولای تا سپتامبر ۶/۴ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل بود که پایین‌ترین سرعت از مارس ۲۰۲۳ به‌شمار می‌آید. رشد بخش فناوری نشانه‌های امیدری رابرای اقتصاد به همراه داشته و براساس گزارش اداره آمار چین، سود تولیدکنندگان این صنعت در ۹ ماه اول ۳/۶ درصد افزایش یافته است.

خودکفایی محصولات استراتژیک؛ امید یا سراب؟

۹ سال از برنامه خودکفایی و خوداتکایی هشت محصول کشاورزی می‌گذرد اما برخی از آن کالاهای این هدف فاصله دارند

به‌طوری‌که سال گذشته ۶۸۵ هزار تن شکر به ارزش ۷۲۶ میلیون دلار وارد کشور شد، به‌همین دلیل می‌توان پیش‌بینی کرد میزان واردات شکر امسال به بیش از یک میلیون تن خواهد رسید.

دلایل عدم خودکفایی کالاهای اساسی

مهدی سروی، کارشناس مسائل کشاورزی در گفت‌وگو با جام‌جم در این خصوص می‌گوید: از سال ۱۳۹۴ تاکنون دلایل زیادی سبب عدم خودکفایی برخی محصولات کشاورزی شده است، به‌طوری‌که می‌توان در برخی برهه‌ها به کاهش بارندگی و خشکسالی اشاره کرد.

وی افزود: بایان‌حال نباید از کاهش تولید در سطح هکتار و عدم توسعه مکانیزاسیون و آموزش کشاورزان برای افزایش برداشت در مزرعه خود چشم‌پوشی کرد، به‌طوری‌که کشاورزان ایرانی از کشاورزان اروپایی ۵۰ درصد کمتر محصول برداشت می‌کنند. این کارشناس مسائل کشاورزی خاطر‌نشان کرد: سازمان تحقیقات کشاورزی یکی از سازمان‌هایی است که با وجود بودجه هنگفت نتوانسته به‌طور اصولی کشاورزان را آموزش داده و عمده بودجه خود را صرف تهیه مقاله کرده و به‌همین دلیل شاهد افزایش تولید چندان‌در کشور نیستیم. سروی اظهار نمود: از طرف دیگر یکی از دلایل شدید افزایش واردات این است که بیشتر آمار تولید محصولات کشاورزی در کشورمان توسط وزارت جهاد کشاورزی بیش‌انگاری می‌شود و همواره خبر از افزایش تولید یک محصول داده می‌شود در حالی‌که همزمان واردات آن نیز بیشتر می‌شود.

به‌طوری‌که سال گذشته ۶۸۵ هزار تن شکر به ارزش ۷۲۶ میلیون دلار وارد کشور شد، به‌همین دلیل می‌توان پیش‌بینی کرد میزان واردات شکر امسال به بیش از یک میلیون تن خواهد رسید.

ذرت آب‌بر

ذرت یکی از انواع نهاده‌های دامی است که در سالیان اخیر برنامه‌های خوداتکایی آن اجراشده لکن به‌دلیل آب‌بر بودن آن و وضعیت خشکسالی کشورمان نتوانسته آن‌چنان که باید توسعه یابد به‌طوری‌که هرساله بیشترین ارز وارداتی کشور به این محصول اختصاص می‌یابد.

دانه‌های روغنی

باوجود آنکه وزارت جهاد کشاورزی خوداتکایی ۵۰ تا ۷۰ درصدی دانه‌های روغنی را تا پایان سال ۱۴۰۴ طراحی کرده بود اما گزارشات حاکی از آن است که وابستگی به واردات روغن طی سالیان اخیر به شدت افزایش یافته و از ۱۶ درصد خوداتکایی به ۱۰ درصد خوداتکایی در زمینه تولید روغن در کشورمان رسیده‌ایم. به‌طوری‌که بعد از ذرت بیشترین ارز وارداتی کشور به واردات روغن و دانه‌های روغنی اختصاص می‌یابد. بد نیست بدانیم آمار واردات گمرک در سال گذشته به‌خوبی میزان خوداتکایی محصولات کشاورزی را شرح می‌دهد.

به‌طوری‌که طی این مدت ذرت با سه میلیارد و ۸۱۲ میلیون دلار، روغن‌های خوراکی نیمه جامد، مایع و خام با دو میلیارد و ۳۷۷ میلیون دلار، انواع دانه‌های

این وزارتخانه مبنی بر خودکفایی در حد شعار باقی مانده است.

سکوت در مورد پنبه

وزارت جهاد کشاورزی طی سالیهای اخیر همواره از خودکفایی پنبه تا سال ۱۴۰۳ خبر می‌داد، این در حالی است که باتوجه‌به افزایش سالانه ۱۰ درصدی نیاز صنایع نساجی به این کالای اساسی به نظر می‌رسد تا پایان سال ۱۴۰۴ نیز خودکفایی پنبه محقق نشود به‌طوری‌که مسئولان این وزارتخانه دیگر هیچ صحبتی درخصوص خودکفایی این محصول نیز بر زبان نمی‌آورند.

خوداتکایی حبوبات

حبوبات یکی از برنامه‌های خوداتکایی وزارت جهاد کشاورزی محسوب می‌شود که به‌نظر می‌رسد این وزارتخانه در این زمینه نیز نتوانسته به سرانجام مطلوبی برسد، به‌طوری‌که آمارها گویای آن است واردات آن طی سال‌های اخیر افزایش یافته. مصرف حبوبات در داخل کشور چیزی بین ۹۰۰ هزار تا یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن در سال است که از این میزان ۲۷۰ هزار تن حبوبات سالانه وارد می‌شود؛ عدس و نخود دو قلمی هستند که در صدر واردات قرار دارند و ارزشی واردات این محصولات ۲۵ درصد افزایش یافته است.

چغندر قند

یکی از اصلی‌ترین محصولات برای کاهش واردات شکر در کنار نیشکر، چغندر قند است؛ با این وجود کاشت پاییزه این محصول نیز نتوانسته طی دو سال اخیر به خودکفایی تولید شکر منجر شود.

مقاومت

اسرائیل؛ ناتوان در برابر اقتصاد فلسطین

وزیر خزانه‌داری آمریکا و هفت نفر از همتایانش خواستار ادامه روابط اسرائیل با بانک‌های فلسطینی شدند

مالی حیاتی، تجارت و خدمات ضروری ادامه یابد.» در این نامه همچنین با دعوت به آزادسازی درآمدهای مالیاتی معوق تشکیلات خودگردان فلسطین و ارائه کامل آن به این تشکیلات از اسرائیل خواسته شده برای کارگران فلسطینی بار دیگر مجوز کار در اسرائیل صادر شود. به گفته این وبگاه، وزارت خزانه‌داری اسرائیل و دفتر نتانیاهو بافلاصه به سوالات مندرج در نامه پاسخ نداده‌اند. اسموترنج از افراطی‌ترین سیاستمداران کابینه اسرائیل است که توصیه‌هایش به نتانیاهو برای طولانی‌شدن جنگ صدای صهیونیست‌ها را درآورده؛ اخیراً به بانک‌های فلسطینی درخواست‌هایی ارائه کرده تا از تأمین مالی خانواده‌های شهدا و اسیران فلسطینی جلوگیری کنند. براساس گزارش این وبگاه آمریکایی، اسموترنج که خود یک شهرک‌نشین صهیونیست افراط‌گراست و برای الحاق کرانه باختری به

جانت یلن، وزیر خزانه‌داری آمریکا و هفت نفر از همتایانش و از متحدان

آمریکا، در نامه‌ای به بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به او هشدار دادند وزیر دارایی راست افراطی اش، بزائل اسموترنج، احتمالاً در آستانه به فروپاشی کشاندن اقتصاد فلسطین باشد. نشست وزاری دارایی و رؤسای بانک‌های مرکزی کشورهای گروه ۷ روز جمعه گذشته در واشنگتن پایان یافت. به گزارش آکسیوس که از این نامه مطلع شده است، وزاری مذکور، نگرانی کشورهای خود را از این بابت ابراز کردند که فروپاشی سیستم بانکی در کرانه باختری عواقبی جدی از جمله سقوط تشکیلات خودگردان فلسطین و بحران امنیتی تهدیدکننده برای اسرائیل به همراه داشته باشد.

به نوشته این رسانه آمریکایی، وزرا بیم آن دارند که اسموترنج اجازه تمدید قرارداد ارتباط و مرادوات مالی بین بانک‌های اسرائیل و کرانه باختری را که در پایان ماه جاری اکتبر منقضی می‌شود، ندهد و بدون این مکاتبات و ارتباطات، سیستم بانکی فلسطین ممکن است سقوط کند. علاوه بر یلن، همتایان او از ژاپن، کانادا، اتحادیه اروپا، انگلیس، هلند، استرالیا و فرانسه نیز این نامه را ۲۵ اکتبر امضا کردند. در این نامه تأکید شده است که تداوم روابط بین بانک‌های اسرائیل و فلسطین ضروری است «تا مبادلات

بازی برد-برد ایران و چین در راه جدید ابریشم

چین در تلاش است جاده ابریشم را از مسیر ایران در قالب ابتکار کمربند- راه (BRI) دوباره احیا کند

مزایای موقعیت جغرافیایی ایران در مسیر چین-اروپا را نمی‌توان نادیده گرفت. در این راستا، کارشناس حمل‌ونقل و ترانزیت، محمد مهدی کریمی‌قهی می‌گوید با توجه به آن‌که حمل زمینی و یکپارچه کالا به‌خصوص ریلی، برای بازرگانان اهمیت ویژه‌ای داشته، ایران می‌تواند با مسیر شرق-غرب عبوری از خاک خود، دور رزنده بی‌ثباتی‌های سیاسی باشد، از ظرفیت عبور از دریا و افزایش تخلیه و بارگیری برخوردار شود و همچنین زمان و هزینه انتقال کالا را کاهش دهد.

این کارشناس معتقد است، این مسیر علاوه بر حمل‌ونقل زمینی یکپارچه، مزیت‌های عبور از کشورهای کمتر ایجاد فضای امن‌تر برای بازرگانان را در اختیار ذی‌نفعان این کریدور قرار می‌دهد. کمیسیون مشترکی با کشورهای چین، قزاقستان، ترکمنستان

پس از آغاز جنگ روسیه و اوکراین، مسیرهای کریدور شرق- غرب دچار تحولاتی

شد که برای بعضی از کشورها منفعت و برای بعضی دیگر خسارت به همراه داشت. مسیر شمالی چین-اروپا، مسیری که چین را از طریق روسیه به اروپا وصل می‌کرد، با تحریم‌های اتحادیه اروپا دچار اختلال شد. پس از آن، با توجه به همسایگی چین با قزاقستان و مراودات قبلی، قزاقستان به هاب ترانزیتی چین تبدیل شد به‌طوری‌که چند هفته به‌همراه KTZ، راه‌آهن قزاقستان، اعلام کرد که به‌دلیل شلغنی بیش‌ازحد گذرگاه‌های مرزی قزاقستان و چین، مجدداً ممنوعیت قبلی تردد کانتینرهای ورودی را تا پایان ماه در گذرگاه دوستیک تمدید می‌کند. براساس گزارش راه‌آهن قزاقستان، در هشت ماه نخست ۲۰۲۴، حمل و نقل بار از طریق گذرگاه ریلی دوستیک-آلانکو، به ۹/۱ میلیون تن رسیده که رشد ۲۰ درصدی را تجربه کرده است. همچنین گذرگاه‌های اصلی چین و قزاقستان، آلانکو و خوگوس هستند که در سال ۲۰۲۳، تقریباً نیمی از ۱۷۰۰۰ قطار مسیر چین-اروپا را به خود اختصاص داده‌اند. در راستای شکوفایی ترانزیت زمینی و کاهش ازدحام در کریدور شرق-غرب، اخیراً قزاقستان اقداماتی را طراحی کرده با بعضاً انجام داده است.